

Kitoje Žemės pusėje gyvenančius lietuvius aplankęs žinomas prodiuseris G. Zujus: „Iševijoje yra talentų“

„Mums tai buvo proveržis, naujas kvėpavimas. Tokius dalykus sunku suprasti, kai nuolat girdi lietuvių kalbą. O kai ji tėja lašas, prasiskverbiantis per kasdienybės burbulo sienas, imi vertinti kiekvieną akimirką“, – kalba lituanistinės mokyklos „Baltų šalėlė“ Perte, Australijoje įkūrėja Jūratė Kušeliauskienė.

Ji, kaip ir kiti tolimajame žemyne gyvenantys lietuviai, šiuos metus sakosi palydėjusi iškilmingai – su lietuviškomis dainomis ir šokiais, nes šįkart ištraukti į patyrimų kelionę Australijos ir Naujosios Zelandijos iševius pakvietė ne vieną kūrybinį projektą su po įvairiausiuose pasaulio kampeliuose įsikūrusiais tėvynainiais įgyvendinęs žinomas prodiuseris Gediminas Zujus.

Ilga istorija

„Gedimino viešnage pas mus sutapo su mokslo metų pabaiga, o tai vaikams, besimokantiems lietuvių kalbos, buvo tikrų tikriausia dovana. Jie klausė kiekvieno žodžio, mokėsi scenos meno, muzikos, dainavo. Nuo Gedimino vaikai, ypač mažesnieji, nesitraukė“, – su šypsena prisiminimais dalinasi J. Kušeliauskienė.

Pats G. Zujus pasakoja, jog pirmąjį virtualų kontaktą su užsienyje gyvenančiais lietuviais užmezgė dar 1994 metais. Tuomet jis per svarbiąsias metų šventes vaizdo ryšiu pabendravo su Kanadoje gyvenančio dėdės šeima.

Pirmasis virtualus kultūrinis projektas įgyvendintas 2009 metais XIII Pasaulio lietuvių jaunimo kongrese Argentinoje – Urugvajuje – Brazilijoje. Jo metu vyko kūrybinės dirbtuvės, repetuotos bendros dainos, jungtasi su Lietuva. Anot G. Zujaus, iki šiol dalyviai prisimena Šv. Kalėdas, kai juos sveikino Veronika Povilionienė su Petru Vyšniausku, jaunimas Argentinoje kartu dainavo. Su jais tąkart muzikos kalba bendravo ir V. Juozapaitis, V. Diavara, J. Didžiulis, Raimundo Katino choras.

„Kaip žinia, su iševijos jaunimu dirbu jau daugiau kaip 17 metų. Kasmet Rumšiškių muziejuje jiems rengiu stovyklas. Anksčiau mano partneris projekte buvo R. Žalnierius su Rygos lietuvių mokykla, o dabar jau keli metai – Alvija Černiauskaitė su Londono mokykla „Obelėlė“. Ji yra ir Pasaulio lietuvių bendruomenės švietimo komisijos pirmininkė, kuri taip pat labai palaikė projekto Australijoje bei Naujojoje Zelandijoje idėją ir padėjo organizuoti visą kelionę bei kontaktus“, – sako G. Zujus.

Džiugino talentai

Išvykos metu jis aplankė Singapūro, Brisbano, Auklando, Sidnėjaus, Petro, Dubajaus

Kitoje Žemės pusėje gyvenančius lietuvius aplankęs žinomas prodiuseris G. Zujus: „Iševijoje yra talentų“

lietuvius. Visuose šiuose miestuose vyko kūrybiniai susitikimai, kurių metu nuveiktas darbas kitamet virs bendru vaizdo klipu.

„Visuose miestuose sutikau talentų, kurie ateityje, neabejoju, garsins Lietuvos vardą. Tikiuosi, kad nemaža dalis mano sutiktų jaunų žmonių vasarą atvyks į Rumšiškėse vykstančią stovyklą“, – tęsti pradėtą darbą norėtų G. Zujus.

Miuziklus su iševija kompozitorius kuria kasmet nuo 2007 – ujų.

„1989 metais teko pusmetį pagyventi Kanadoje ir JAV. Daug bendravau su vietos lietuviais, dalyvavau bendruomenių renginiuose, kitoje veikloje. Pastebėjau du dalykus – lietuviai uoliai puoselėjo jų tėvų ir senelių perduotą kultūrinį paveldą – dainas, pasakas, žaidimus, tautines ir kalendorines šventes. Bet kas įdomiausia, netgi tos pačios dainos ar šokiai gerokai skyrėsi, pavyzdžiui tarp Toronto ir Los Andželo. Dar daugiau skirtingų jų versijų radau besilankydamas Argentinoje ir Brazilijoje. Todėl ir kilo mintis apjungti skirtingų šalių jaunus lietuvius, kad galėtų apsikeisti, pasidalinti, o tuo pačiu ir sužinoti šiuolaikinės Lietuvos puoselėjamas dainas, šokius, pasakas. Tam labiausiai tiko miuziklo forma“, – teigė pašnekovas.

Kad svečiose šalyse gyvenantiems lietuviams brangus yra ryšys su gimtine, patvirtino visos G. Zujaus aplankytų bendruomenių narės. Anot jų, būtent kūrybos, meno kelias žmonės labiausiai suartina ir įtraukia.

Prieš aštuonis metus Perte įsikūrusi J. Kušeliauskienė sakė, jog jos miestą delegacijos iš Lietuvos aplenkia.

„O mums tai labai svarbu. Jau dabar planuojame, ką galėtume priimti kitais mokslo metais, nes Gediminas labai įkvėpė bendrystei“, – patikina pašnekovė.

Kai ji su vyru ir dukra Liepa apsigyveno Perte, lituanistinės mokyklos čia nebuvo, Idėja ją įkurti gimė pabendravus su kitomis lietuviomis, vaikus atvedančiomis į žaidimų aikšteles. Dabar į mokyklėlę mažieji renkasi kiekvieną sekmadienį ir bendrauja reguliariai. Ją lanko ir antroji, jau Australijoje gimusi Jūratės dukrelė Meida.

J. Kušeliauskienė pasakoja, kad palaikyti glaudesnius ryšius su Lietuva trukdo laiko skirtumas ir sezoniškumas – šiuo metu Australijoje yra vasara bei mokinių atostogos.

Svarbus jubiliejus

„Pianistas, kompozitorius, muzikos prodiuseris, LMTA docentas G. Zujus buvo paruošęs

Kitoje Žemės pusėje gyvenančius lietuvius aplankęs žinomas
prodiuseris G. Zujus: „Išsivijoje yra talentų“

įdomius užsiėmimus, bet pirmiausiai patikrino pasirodžiusių gabumus ir patarė, ką bei kaip reikėtų tobulinti“, – pasakoja kelis dešimtmečius Australijoje gyvenanti Gražina Pranauskienė.

Sidnėjaus lietuvių bendruomenės pirmininkė Jurgita Černiauskaitė sako, kad G. Zujaus atvykimas buvo laukiamas, nes šiuo metu labai trūksta iniciatyvų su vaikais.

„Į susitikimą atvykusi bendruomenės narė G. Pranauskienė, pasisėmusi įkvėpimo ir gavusi keletą patarimų iš G. Zujaus, bandys vesti dainavimo bei šokio užsiėmimus mūsų bendruomenės mažiesiems“, – kalba prieš 11 metų Australijoje įsikūrusi lietuvė.

Anot jos, vietos lietuvių bendruomenė 2025 m. švęs 75 metų jubiliejų.

„Tad, turime gan senas tradicijas, kurias pradėjo čia atvykę pirmieji „dipukai“. Naujiems Australijos gyventojams iš Lietuvos ne visada šventės ir minėjimai pagal senas tradicijas yra patrauklūs, bet, tapusi pirmininke, pradėjau iniciuoti kiek daugiau susitikimų ir renginių, kurie labiau pritrauktų jaunas žmones bei šeimas. Todėl Sidnėje turime jaunesnę ir aktyvesnę lietuvių bendruomenę. Be abejonės, tokios iniciatyvos, kaip G. Zujaus atvykimas, tikrai padeda išjudinti sąstingį. Deja, Australija yra tolimas kraštas ir iš Lietuvos svečių sulaukiame ne ypač daug“, – mintimis dalinasi pašnekovė.

Australijoje ir Naujojoje Zelandijoje įgyvendintu projektu džiaugiasi ir Ingrida Flowers.

„Esu labai dėkinga pasaulio lietuvių bendruomenės sielai – Alvijai Černiauskaitei ir kompozitoriui Gediminui Zujui už apsilankymą, įdomius pokalbius ir už galimybę kūrybiškai įsilieti į platesnį pasaulio lietuvių ratą. Taip, aš – emigrantė, o mano siela niekur neišvažiavo... Dirbu ir kuriu tėvynei, tvarka kaip avilyje“, – šypsodamasi INoros Flowers sceniniu slapyvardžiu žinoma kūrybinga moteris.

Apžvelgdamas tai, kas buvo sukurta tolimojoje kelionėje, projekto iniciatorius G. Zujus neabejoja, jog bendradarbiavimas su pasaulio lietuviais yra svarbus visiems.

„Labai dėkui Kristinai Hayes Brisbane, Jurgitai Černauskaitei su Sauliumi Stepuliu, Justei Stonienei ir Gražinai su Petru Pranauskas Sidnėje, Giedrei Award, Vilmai Rogers, Norai Flowers Naujojoje Zelandijoje, visų jų vaikams, kurie sąžiningai dalyvavo ir padėjo projekte, jaunosioms pagalbininkėms praktikantėms Ūlai, Ramunei, ir dar visiems visiems taip maloniai ir rūpestingai mus priėmusiems. Juk kiekvienoje kultūroje tradicijos tarnauja kaip tiltas, jungiantis kartas ir išlaikantis vertybes“, – sako G. Zujus.

Kitoje Žemės pusėje gyvenančius lietuvius aplankęs žinomas
prodiuseris G. Zujus: „Išivijoje yra talentų“

